

Hørings svar til Klimabaserte energikrav til bygg

Kommentarer fra Standard Norge vedrørende høringen fra KMD/DiBK om forslag til klimabaserte energikrav

Vedlagt Standard Norges kommentarer til høringsforslaget: Om endringer i kapitlene 9 og 14 i byggt teknisk forskrift (TEK17) og tilhørende endringer i kapitlene 5, 8 og 12 i byggesaksforskriften (SAK10)

I forslag til forskrift er det referert til standarden NS 3031:2014 *Beregning av bygningers energiytelse – Metode og data*. Denne standarden ble trukket tilbake i 2018. Det er imidlertid blitt utgitt en Norsk Spesifikasjon (SN-NSPEK) 3031:2020 *Bygningers energiytelse — Beregning av energibehov og energiforsyning*.

Høringsforslagets § 14-4 *Krav til løsninger for energiforsyning* viser til normert netto varmebehov beregnet etter Norsk Standard NS 3031:2014 *Beregning av bygningers energiytelse – Metode og data*.

SN-NSPEK 3031:2020 er tatt i bruk av både prosjekterende og rådgivende ingeniører med gode tilbakemeldinger. Den tar for seg regler for å beregne bygningers energibehov med oppdaterte referanseverdier, herunder behovet for faktisk levert energi til bygningen og eksportert energi til energinettet.

SN-NSPEK 3031 er utarbeidet av en bredt sammensatt standardiseringskomité, SN/K 34 *Bygningers energiytelse*. Komiteens medlemmer representerer ulike interessegrupperinger i samfunn og næringsliv. Standarder og andre referanse dokument om utvikles i denne komiteen reflekterer den teknologiske utviklingen på området.

Standard Norge mener det er meget uheldig å referere til standarder som ikke lenger er gyldig i en forskrift. Dette vil kunne skape usikkerhet blant markedsaktørene. Standard Norge anbefaler derfor å bruke sist gjeldende dokument for å ta beste praksis i bruk som referansedokument. Generelt anbefaler vi også at det benyttes referanse til udaterte referanse til standarder i forskrifter. Dette for å sikre at man til enhver tid refererer til siste revisjon av standarden.

Innenfor energiledelse er det utviklet en rekke internasjonale standarder, EN-ISO 50000-serien. Disse standardene er vi forpliktet til å implementere som Norsk Standard i kraft av vårt medlemskap i den europeiske standardiseringsorganisasjonen, CEN. Foreløpig er det ikke utviklet relevante dataverktøy for disse standardene for beregning av bygningers energiytelse. Det ble derfor laget en norsk spesifikasjon (SN-NSPEK 3031) for bruk i det norske markedet i en overgangsperiode. Standard Norge mener det er viktig at norsk praksis på området (dvs. standardene) i så stor grad som mulig ikke fraviker internasjonale standarder og internasjonale beregningsmetoder. Dette for å sikre at konkurransevilkårene for norsk næringsliv ikke blir svekket.

Generelt om standarder og standardisering

Standard Norge utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet. Vi er en nasjonal standardiseringsorganisasjon, og det norske medlemmet i CEN, den europeiske standardiseringsorganisasjonen og ISO, den globale standardiseringsorganisasjonen.

En standard er en felles «oppskrift» eller et felles regelsett som aktørene i bransjen blir enige om. Standarder bidrar til systematisering, effektivisering og forenkling i næringslivet og samfunnet.

Standarder utformes gjennom konsensusbaserte prosesser der alle relevante interessenter har mulighet til å delta. Dette bidrar i stor grad til at standardene tas i bruk fordi partene har vært involvert i prosessene med å finne de riktige løsningene. Gjennom Standard Norge skjer denne utviklingen i samsvar med internasjonalt anerkjente prosedyrer. Vi er ansvarlig for at standardene revideres jevnlig slik at de er i samsvar med utviklingen nasjonalt og internasjonalt.

I EU har man i flere tiår benyttet standardisering som metode for harmonisering og forenkling av regelverket. Innenfor en rekke områder er det blant annet gjennom det europeiske standardiseringsarbeidet etablert de samme spilleregler for virksomheter i hele Europa.

I revidert energjeffektiviseringsdirektiv vises det til utstrakt bruk av europeiske standarder. Den internasjonale standarden NS-EN ISO 50001 *Energiledelsessystemer — Krav med brukerveiledning (ISO 50001:2018)* henvises til som et viktig verktøy for implementering av energiledelse. Standard Norge er som det norske medlemmet i den europeiske standardiseringsorganisasjonen, CEN forpliktet til å implementere alle europeiske standarder som Norsk Standard. Ved utarbeidelsen av disse standardene er det viktig å sikre at norske synspunkt blir ivaretatt gjennom aktiv norsk deltakelse fra ulike interessenter. Standardiseringsarbeidet på dette området ivaretas av Standard Norge komiteen, SN/K 295 *Energiledelse*. Denne komiteen følger utviklingen i det internasjonale standardiseringsarbeidet (CEN og ISO) gjennom aktiv deltakelse og å gi innspill og kommentarer til forslagene som fremmes. Det har så langt vært liten involvering fra norske myndigheter i dette arbeidet.

Nytten av standardisering

Samfunnsnyttene av standardisering er generelt høy. I 2018 ble funnene fra rapporten “The influence of standards on the Nordic economies” lansert ([Standarders påvirkning på økonomien i de nordiske landene | standard.no.](#)) Studien ble gjennomført i de fem nordiske landene av Menon Economics i samarbeid med Oxford Research og med støtte fra Nordic Innovation. Menon konkluderte med at standarder øker den økonomiske veksten gjennom å bidra til økt produktivitet og effektivitet. For norske selskaper bidrar standardisering til bedre tilgang til utenlandske markeder, i tillegg til å bidra til å sikre kvaliteten på selskapenes produkter. Det er også verdt å merke seg at nesten 9 av 10 respondenter i undersøkelsen tilkjennega at standardisering vil spille en nøkkelrolle i deres framtidige forretningsplaner.

Resultatene fra den nordiske undersøkelsen samsvarer med undersøkelser fra andre land som også viser at standarder har en betydelig økonomisk effekt. Standard Norge mener derfor at det er samfunnsmessig tilrådelig at norske myndigheter bidrar til å sikre at hensiktsmessige områder inngår i standardiseringen. Dette kan blant annet gjøres ved at forskrifter og veiledninger henviser til standarder der disse finnes, i tillegg til å delta i og oppfordre til utvikling av standarder der disse ikke eksisterer for å sikre et velutviklet, bærekraftig og ensartet offentlig tjenestetilbud.
